

บทคัดย่อ

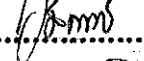
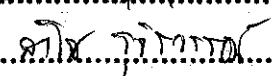
ภูมิศาสตร์ บุญมา : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านบ่อทอง
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. อรรถพร วราห์สวัสดิ์

ISBN

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมืองจัดตั้งกองทุนและได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่งจึงได้มีการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน โดยให้บัณฑิตกองทุนเป็นผู้ประเมินซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประเมินคือ เพื่อให้ทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านบ่อทองว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนดไว้หรือไม่และเพื่อให้ทราบปัจจัยด้านบวกด้านลบที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้านตามตัวชี้วัดที่กองทุนหมู่บ้านกำหนดหรือไม่โดยใช้ชีพชีโมเดลเป็นรูปแบบในการประเมิน และใช้ บร.1-บร.12 เป็นเครื่องมือในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึก การสัมภาษณ์ และการจัดเวทีชาวบ้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกองทุนหมู่บ้าน คลองยาง ชาวบ้านเขียนโครงการขอกู้ไม่ได้เนื่องจากขาดความเข้าใจและไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ในการอนุมัติเงินกู้ของคณะกรรมการ สมาชิกต้องการกู้เงินจำนวนมาก ๆ แต่ได้น้อย และต้องการเงินมากกว่าการโอนผ่านธนาคาร ในด้านการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนเป็นไปได้ด้วยดีเนื่องจากเป็นผู้ที่เคยผ่านงานด้านบริหารมาแล้วและเป็นผู้ที่เสียสละเวลาเพื่อส่วนรวม ชาวบ้านได้มีการพึ่งพาตนเองเช่นกระบวนการสรรหาคณะกรรมการกองทุน การร่างระเบียบ กองทุนซึ่งมีการประชุมทุกเดือนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน การเกิดกองทุนหมู่บ้านคลองยางขึ้นได้นั้น เริ่มจากชาวบ้านมีความสามัคคีร่วมมือกันประสานงานจัดตั้งกองทุน และมีความต้องการอยากให้มีกองทุนเกิดขึ้นเพื่อที่จะได้มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ อีกทั้งคณะกรรมการกองทุนก็มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนและมีความพร้อมและความเต็มใจที่จะเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชาวบ้านสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับมีการวางแผนจัดสรรผลประโยชน์จากกองทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านทั้งพัฒนาคนและพัฒนาสิ่งแวดล้อมปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลให้กองทุนหมู่บ้านบ่อทอง บรรลุเป้าหมายได้แก่ ลักษณะความเป็นอยู่แบบเครือญาติกันทั้งหมู่บ้าน ซึ่งก่อให้เกิดความรักใคร่ปรองดองทุกครอบครัวมีอาชีพและมีรายได้ที่จะเลี้ยงครอบครัวได้อย่างพอเพียง โดยไม่มีการอพยพ

ย้ายถิ่นไปทำงานที่อื่นทำให้เกิดความอบอุ่นและความสุขภายในครอบครัว ประกอบกับผู้ใหญ่บ้าน
ที่เป็นผู้นำมีความเสียสละ มีคุณธรรมและมีความยุติธรรมเป็นที่เคารพรักของชาวบ้าน ปัจจัยด้านลบ
ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านบ่อทอง ได้แก่ หนี้สินเดิมของชาวบ้านก่อนที่จะมี
กองทุนเงินล้านเข้ามา เช่น หนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ชกส.) และหนี้รายทุนนอก
ระบบ โดยเฉพาะหนี้สินเดิมของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุน เกิดการสร้างองค์กรเครือข่ายเชื่อมโยงการ
เรียนรู้ ระหว่างกองทุนหมู่บ้านบ่อทอง และกองทุนหมู่บ้านอื่น ๆ ในตำบลหนองสาหร่าย โดยมี
คณะกรรมการระดับอำเภอ และบัณฑิตตำบลหนองสาหร่าย ร่วมกันจัดเวทีระดับตำบลเพื่อแลกเปลี่ยน
ความรู้ ประสบการณ์ และการแก้ปัญหาาร่วมกันของตัวแทนชาวบ้านในตำบลหนองสาหร่าย และ
ตัวแทนคณะกรรมการกองทุนแต่ละหมู่บ้าน ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านบ่อทอง
มาจากความซื่อสัตย์ต่อตนเองไม่มีการคดโกงกันภายในหมู่บ้าน โดยเฉพาะเรื่องการชำระหนี้ การที่
ประชาชนในหมู่บ้านมีงานทำ มีรายได้ทุกครอบครัวทำให้ศักยภาพด้านฐานะการเงินของชาวบ้านมี
ความมั่นคง การมีความเป็นอยู่แบบเครือข่ายทำให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะการ
ช่วยเหลือผู้ด้วยโอกาสภายในหมู่บ้านก่อให้เกิดความสามัคคีซึ่งเป็นผลให้กองทุนหมู่บ้านมีความ
เข้มแข็งและยั่งยืน ผลกระทบโดยตรง สมาชิกผู้กู้เงินไปสามารถลงทุนประกอบอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น
ในครอบครัว ทำให้เกิดการจ้างงานขึ้นในหมู่บ้าน สมาชิกสามารถปลดปล่อยหนี้สินได้หมด
โดยเฉพาะหนี้สินเงินกู้ยืมนอกระบบ ผลประ โยชน์จากกองทุนไว้ให้สมาชิกผู้กู้ต่อไปในอนาคต
ผลกระทบโดยอ้อม มีเงินหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนอุดหนุนเกื้อกูลกัน
ก่อให้เกิดความผาสุกในทุกครอบครัว ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศอีกระดับหนึ่ง

สาขาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา..........
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........